สลค. ๒๑๐๐๐
ส่ง : กนธ. ✓
รับที่ : ธ11062/64
11 ต.ค. 2564 เวลา 10.30 น.

ที่ กค ๑๐๐๖/๑๕๓๗๐

กระทรวงการคลัง
ถนนพระรามที่ ๖
กรุงเทพฯ ๑๐๔๐๐

๗ ตุลาคม ๒๕๖๔

เรื่อง ร่างกฎกระทรวง ฉบับที่ .. (พ.ศ. ....) ออกตามความในพระราชบัญญัติควบคุมการแลกเปลี่ยนเงิน พุทธศักราช ๒๔๘๕

เรียน เลขาธิการคณะรัฐมนตรี

สิ่งที่ส่งมาด้วย ๑. หนังสือรองนายกรัฐมนตรีเห็นชอบให้เสนอคณะรัฐมนตรี
๒. ร่างกฎกระทรวง ฉบับที่ .. (พ.ศ. ....) ออกตามความในพระราชบัญญัติควบคุมการแลกเปลี่ยนเงิน พุทธศักราช ๒๔๘๕ พร้อมบันทึกหลักการและเหตุผล
๓. ตารางเปรียบเทียบการแก้ไขร่างกฎกระทรวง ฉบับที่ .. (พ.ศ. ....) ออกตามความในพระราชบัญญัติควบคุมการแลกเปลี่ยนเงิน พุทธศักราช ๒๔๘๕

ด้วยกระทรวงการคลังขอเสนอเรื่อง ร่างกฎกระทรวง ฉบับที่ .. (พ.ศ. ....) ออกตามความในพระราชบัญญัติควบคุมการแลกเปลี่ยนเงิน พุทธศักราช ๒๔๘๕ (ร่างกฎกระทรวงฯ) มาเพื่อคณะรัฐมนตรีพิจารณา โดยเรื่องนี้เข้าข่ายที่จะต้องนำเสนอคณะรัฐมนตรีตามพระราชกฤษฎีกาว่าด้วยการเสนอเรื่องและการประชุมคณะรัฐมนตรี พ.ศ. ๒๕๔๘ มาตรา ๔ (๕) ร่างกฎกระทรวงเกี่ยวกับนโยบายสำคัญที่คณะรัฐมนตรีกำหนด รวมทั้งสอดคล้องกับยุทธศาสตร์ชาติในด้าน (๖) การบริหารราชการแผ่นดิน การปรับปรุงกฎระเบียบเพื่ออำนวยความสะดวกแก่ประชาชน ทั้งนี้ รองนายกรัฐมนตรี (นายสุพัฒนพงษ์ พันธ์มีเชาว์) กำกับการบริหารราชการกระทรวงการคลังได้เห็นชอบให้นำเรื่องดังกล่าวเสนอคณะรัฐมนตรีด้วยแล้ว (สิ่งที่ส่งมาด้วย ๑)

ทั้งนี้ เรื่องดังกล่าวมีรายละเอียด ดังนี้

๑. กฎหมายที่เกี่ยวข้อง

พระราชบัญญัติควบคุมการแลกเปลี่ยนเงิน พุทธศักราช ๒๔๘๕ และที่แก้ไขเพิ่มเติม

“**มาตรา ๔** ให้รัฐมนตรีมีอำนาจออกกฎกระทรวงควบคุม กำกัด หรือห้ามการปฏิบัติกิจการทั้งปวงเกี่ยวกับการแลกเปลี่ยนเงินหรือการอื่นซึ่งมีเงินตราต่างประเทศเข้ามาเกี่ยวข้อง ไม่ว่าในรูปใด และให้มีอำนาจออกกฎกระทรวงในข้อต่อไปนี้ด้วย

...”

“**มาตรา ๙** ให้รัฐมนตรีว่าการกระทรวงการคลังรักษาการตามพระราชบัญญัตินี้ และให้มีอำนาจออกกฎกระทรวงเพื่อปฏิบัติการตามพระราชบัญญัตินี้

กฎกระทรวงนั้น เมื่อได้ประกาศในราชกิจจานุเบกษาแล้ว ให้ใช้บังคับได้”

/ **๒. เหตุผล** ...

๒. เหตุผลความจำเป็นที่ต้องเสนอคณะรัฐมนตรี

กระทรวงการคลังพิจารณาแล้วเห็นว่า เพื่อเพิ่มรูปแบบการประกอบธุรกิจปัจจัยชำระเงินต่างประเทศของผู้ประกอบการที่มีรูปแบบที่เป็นนวัตกรรมซึ่งนำเทคโนโลยีใหม่มาใช้ และกำหนดเพิ่มลักษณะต้องห้ามของกรรมการหรือผู้ซึ่งมีอำนาจในการจัดการและผู้ถือหุ้นรายใหญ่ของผู้ประกอบธุรกิจเกี่ยวกับปัจจัยชำระเงินต่างประเทศ รวมถึงผ่อนคลายหลักเกณฑ์เกี่ยวกับการอนุญาตหรือการขึ้นทะเบียน และหลักเกณฑ์ที่เกี่ยวข้องกับการจัดให้ได้มาซึ่งเงินตราต่างประเทศ เพื่อให้เกิดความคล่องตัวในการดำเนินธุรกิจ และช่วยเพิ่มประสิทธิภาพในการให้บริการของผู้ประกอบธุรกิจเกี่ยวกับปัจจัยชำระเงินต่างประเทศที่ได้รับอนุญาตหรือได้รับการขึ้นทะเบียนให้หลากหลายและครอบคลุมมากขึ้น กระทรวงการคลังจึงจำเป็นต้องเสนอร่างกฎกระทรวงฯ เพื่อคณะรัฐมนตรีพิจารณาให้ความเห็นชอบตามพระราชกฤษฎีกาว่าด้วยการเสนอเรื่องและการประชุมคณะรัฐมนตรี พ.ศ. ๒๕๔๘ มาตรา ๔ (๕) ร่างกฎกระทรวงเกี่ยวกับนโยบายสำคัญที่คณะรัฐมนตรีกำหนด

๓. สาระสำคัญ

กระทรวงการคลังขอเสนอร่างกฎกระทรวงฯ (สิ่งที่ส่งมาด้วย ๒) โดยมีสาระสำคัญสรุปได้ ดังนี้

๓.๑ หลักการ

๓.๑.๑ แก้ไขเพิ่มเติมให้บุคคลรับอนุญาตต้องเป็นนิติบุคคลเท่านั้น (แก้ไขเพิ่มเติมข้อ ๒)

๓.๑.๒ ยกเลิกบทนิยาม “บริษัทรับอนุญาต” แก้ไขเพิ่มเติมบทนิยาม “นิติบุคคลรับอนุญาต” และ “ตัวแทนซื้อเงิน” และเพิ่มบทนิยาม “สถานที่ประกอบธุรกิจ” “สาขา” และ “ช่องทางให้บริการ” ของผู้ประกอบธุรกิจเกี่ยวกับปัจจัยชำระเงินต่างประเทศ รวมถึงเพิ่มบทนิยาม “ผู้ถือหุ้นรายใหญ่” และ “ผู้ที่เกี่ยวข้อง” สำหรับการกำหนดลักษณะต้องห้ามผู้ถือหุ้นรายใหญ่ของผู้ประกอบธุรกิจเกี่ยวกับปัจจัยชำระเงินต่างประเทศ (แก้ไขเพิ่มเติมข้อ ๒)

๓.๑.๓ แก้ไขเพิ่มเติมให้มีการขึ้นทะเบียนผู้ประกอบธุรกิจเกี่ยวกับปัจจัยชำระเงินต่างประเทศที่นำเทคโนโลยีใหม่มาใช้ และให้ใบอนุญาตหรือใบขึ้นทะเบียนสามารถใช้สำหรับสถานที่ประกอบธุรกิจของผู้ประกอบธุรกิจเกี่ยวกับปัจจัยชำระเงินต่างประเทศที่ได้รับอนุญาตหรือได้รับการขึ้นทะเบียนได้ด้วย (แก้ไขเพิ่มเติมข้อ ๓ ข้อ ๔ และข้อ ๕)

๓.๑.๔ เพิ่มเติมลักษณะต้องห้ามของกรรมการหรือผู้ซึ่งมีอำนาจในการจัดการ รวมถึงผู้ถือหุ้นรายใหญ่ของผู้ประกอบธุรกิจเกี่ยวกับปัจจัยชำระเงินต่างประเทศที่ได้รับอนุญาตหรือได้รับการขึ้นทะเบียนโดยไม่บังคับใช้กับนิติบุคคลรับอนุญาต (แก้ไขเพิ่มเติมข้อ ๖ และเพิ่มเติมข้อ ๖/๑)

๓.๑.๕ แก้ไขเพิ่มเติมให้มีการผ่อนคลายหลักเกณฑ์เกี่ยวกับการทำธุรกรรมเงินตราต่างประเทศกับผู้ประกอบธุรกิจเกี่ยวกับปัจจัยชำระเงินต่างประเทศที่ได้รับอนุญาตหรือได้รับการขึ้นทะเบียนเพิ่มเติม (แก้ไขเพิ่มเติมข้อ ๗)

๓.๑.๖ แก้ไขเพิ่มเติมให้มีการผ่อนคลายหลักเกณฑ์เกี่ยวกับการจัดให้ได้มาซึ่งเงินตราต่างประเทศ (แก้ไขเพิ่มเติมข้อ ๑๖ และข้อ ๒๐)

๓.๑.๗ แก้ไขเพิ่มเติมข้อกำหนดในการแจ้งรายการเกี่ยวกับปัจจัยชำระเงินต่างประเทศให้สอดคล้องกับการยกเลิกบทนิยามคำว่า “บริษัทรับอนุญาต” (แก้ไขเพิ่มเติมข้อ ๒๕ (๒) และข้อ ๒๕ (๓))

๓.๒ เหตุผล

โดยที่ได้กำหนดเพิ่มเติมรูปแบบการอนุญาตการประกอบธุรกิจเกี่ยวกับปัจจัยชำระเงินต่างประเทศ โดยให้ผู้ที่ประสงค์จะประกอบธุรกิจเกี่ยวกับปัจจัยชำระเงินต่างประเทศซึ่งมีรูปแบบที่เป็นนวัตกรรมซึ่งนำเทคโนโลยีใหม่มาใช้สามารถยื่นขอขึ้นทะเบียนต่อเจ้าพนักงานได้ และเห็นควรกำหนดเพิ่มลักษณะต้องห้ามของกรรมการหรือผู้ซึ่งมีอำนาจในการจัดการ รวมถึงผู้ถือหุ้นรายใหญ่ของผู้ประกอบธุรกิจเกี่ยวกับปัจจัยชำระเงิน

/ ต่างประเทศ ...

ต่างประเทศที่ได้รับอนุญาตหรือได้รับการขึ้นทะเบียนซึ่งไม่ใช่นิติบุคคลรับอนุญาต รวมถึงผ่อนคลายหลักเกณฑ์เกี่ยวกับการอนุญาตหรือการขึ้นทะเบียนสำหรับสถานที่ประกอบธุรกิจ และหลักเกณฑ์ที่เกี่ยวข้องกับการจัดให้ได้มาซึ่งเงินตราต่างประเทศ อันจะส่งผลดีต่อผู้ใช้บริการและระบบโดยรวมเกิดความคล่องตัวในการดำเนินธุรกิจ และช่วยเพิ่มประสิทธิภาพในการให้บริการของผู้ประกอบธุรกิจเกี่ยวกับปัจจัยชำระเงินต่างประเทศที่ได้รับอนุญาตหรือได้รับการขึ้นทะเบียน ให้หลากหลายและครอบคลุมมากขึ้น จึงจำเป็นต้องออกกฎกระทรวงนี้

๓.๓ สาระสำคัญ

๓.๓.๑ การผ่อนคลายหลักเกณฑ์การประกอบธุรกิจปัจจัยชำระเงินต่างประเทศ

(๑) ขยายขอบเขตการประกอบธุรกิจของบุคคลรับอนุญาต จากปัจจุบันบุคคลรับอนุญาตสามารถให้บริการแลกเปลี่ยนเงินตราต่างประเทศได้เฉพาะธนบัตรเงินตราต่างประเทศ เป็นสามารถให้บริการแลกเปลี่ยนเงินตราต่างประเทศในรูปแบบอื่นที่ไม่ใช่ธนบัตรเงินตราต่างประเทศได้ (เช่น นักท่องเที่ยวต่างชาติสามารถชำระเงินค่าซื้อธนบัตรเงินบาทด้วยบัตรเครดิตหรือบัตรเดบิตที่ออกโดยธนาคารในต่างประเทศแทนการใช้เงินสดสกุลเงินตราต่างประเทศได้ เป็นต้น)

(๒) เพิ่มประเภทการอนุญาตให้ประกอบธุรกิจปัจจัยชำระเงินต่างประเทศ จากปัจจุบันการประกอบธุรกิจปัจจัยชำระเงินต่างประเทศมีเฉพาะรูปแบบการให้ใบอนุญาต (License) โดยรัฐมนตรีว่าการกระทรวงการคลัง เป็นสามารถประกอบธุรกิจในรูปแบบการขึ้นทะเบียน (Register) จากธนาคารแห่งประเทศไทยในฐานะเจ้าพนักงานตามกฎหมายว่าด้วยควบคุมการแลกเปลี่ยนเงินได้ด้วย อย่างไรก็ดี เพื่อไม่ให้เกิดการแสวงหาผลประโยชน์จากความไม่เท่าเทียมกันของกฎระเบียบ ดังนั้น จึงเห็นควรจำกัดขอบเขตของการประกอบธุรกิจปัจจัยชำระเงินต่างประเทศประเภทการขึ้นทะเบียนให้สามารถกระทำได้เฉพาะกรณีผู้ประกอบการที่ประสงค์จะประกอบธุรกิจปัจจัยชำระเงินต่างประเทศที่มีรูปแบบที่เป็นนวัตกรรมซึ่งนำเทคโนโลยีใหม่มาใช้ซึ่งควรได้รับการขึ้นทะเบียนเพื่อเข้าร่วมการทดสอบการให้บริการทางการเงิน (Regulatory Sandbox) ก่อนการดำเนินการขอใบอนุญาตเพื่อประกอบธุรกิจปัจจัยชำระเงินต่างประเทศต่อไปเท่านั้น

(๓) ขยายขอบเขตของการให้ใบอนุญาตและใบขึ้นทะเบียน จากปัจจุบันใบอนุญาตสามารถใช้ได้กับสถานประกอบการที่ยื่นขออนุญาต (One-to-One) เท่านั้น เป็นใบอนุญาตที่ได้รับสามารถใช้ได้กับทั้งสำนักงานใหญ่ สาขา และช่องทางการให้บริการอื่น (One-to-Many) ด้วย ส่วนกรณีใบขึ้นทะเบียนสามารถใช้ได้กับสำนักงานใหญ่ที่ยื่นขอขึ้นทะเบียน โดยหากจะใช้กับสาขาหรือช่องทางให้บริการอื่นผู้ประกอบการต้องขอขึ้นทะเบียนสาขาหรือช่องทางให้บริการอื่นนั้นด้วย

(๔) ผ่อนคลายหลักเกณฑ์การทำธุรกรรมที่เกี่ยวข้องกับรายได้สกุลเงินตราต่างประเทศที่ได้รับมาจากต่างประเทศ (Repatriation) ทั้งรายได้ที่เป็นค่าของส่งออกและรายได้ประเภทอื่น ดังนี้

(๔.๑) อนุญาตให้ผู้ส่งออกและบุคคลอื่นสามารถนำรายได้สกุลเงินตราต่างประเทศไปใช้ในการทำธุรกรรมประเภทอื่น (เช่น การชำระหนี้การค้า เป็นต้น) นอกเหนือจากการขายหรือฝากเงินตราต่างประเทศ

(๔.๒) อนุญาตให้ผู้ส่งออกและบุคคลอื่นสามารถนำรายได้สกุลเงินตราต่างประเทศไปขาย หรือใช้ทำธุรกรรมกับผู้ประกอบธุรกิจเกี่ยวกับปัจจัยชำระเงินต่างประเทศที่ได้รับอนุญาตหรือได้รับการขึ้นทะเบียน นอกเหนือจากการขายหรือฝากเงินตราต่างประเทศกับธนาคารพาณิชย์ หรือกรณีรายได้ที่มิใช่ค่าของส่งออกที่สามารถนำไปขายกับบุคคลรับอนุญาต

/ **๓.๓.๒ การปรับปรุง** ...

๓.๓.๒ การปรับปรุงหลักเกณฑ์และการกำกับดูแลการประกอบธุรกิจปัจจัยชำระเงินต่างประเทศ

(๑) ปรับปรุงคุณสมบัติของผู้ขออนุญาตประกอบธุรกิจบุคคลรับอนุญาต โดยกำหนดให้ผู้ขออนุญาตประกอบธุรกิจดังกล่าวต้องเป็นนิติบุคคลเท่านั้น เพื่อเพิ่มการยอมรับและความน่าเชื่อถือให้แก่ธุรกิจการรับแลกเปลี่ยนเงินตราต่างประเทศ และเพื่อให้บุคคลรับอนุญาตประเภทบุคคลธรรมดามีระยะในการปรับตัว จึงกำหนดบทเฉพาะกาลให้บุคคลรับอนุญาตประเภทบุคคลธรรมดาสามารถประกอบธุรกิจปัจจัยชำระเงินต่างประเทศต่อไปได้อีก ๓ ปีนับแต่วันที่ร่างกฎกระทรวงฯ มีผลบังคับใช้

(๒) เพิ่มเติมข้อกำหนดเกี่ยวกับลักษณะต้องห้ามของกรรมการหรือผู้มีอำนาจในการจัดการของผู้ประกอบธุรกิจปัจจัยชำระเงินต่างประเทศ เพื่อให้ผู้ประกอบธุรกิจปัจจัยชำระเงินต่างประเทศมีการดำเนินงานที่สอดคล้องกับหลักธรรมาภิบาล (Good Governance)

(๓) เพิ่มเติมข้อกำหนดเกี่ยวกับลักษณะต้องห้ามของผู้ถือหุ้นรายใหญ่ของผู้ประกอบธุรกิจปัจจัยชำระเงินต่างประเทศ เพื่อให้การประกอบธุรกิจปัจจัยชำระเงินต่างประเทศของประเทศไทยมีหลักเกณฑ์ในการกำกับดูแลที่ไปตามมาตรฐานสากลตามที่กำหนดในข้อแนะนำของคณะทำงานเฉพาะกิจเพื่อดำเนินมาตรการทางการเงินเกี่ยวกับการฟอกเงิน (Financial Action Task Force: FATF)

ทั้งนี้ ได้จัดทำตารางเปรียบเทียบการแก้ไขร่างกฎกระทรวงฯ ปรากฏตามสิ่งที่ส่งมาด้วย ๓

๔. ข้อเสนอของกระทรวงการคลัง

กระทรวงการคลังพิจารณาแล้ว เห็นควรนำเสนอคณะรัฐมนตรีพิจารณาให้ความเห็นชอบในหลักการของร่างกฎกระทรวง ฉบับที่ .. (พ.ศ. ....) ออกตามความในพระราชบัญญัติควบคุมการแลกเปลี่ยนเงิน พุทธศักราช ๒๔๘๕ เพื่ออำนวยความสะดวกและเพิ่มประสิทธิภาพของการประกอบธุรกิจปัจจัยชำระเงินต่างประเทศของประเทศไทย และรองรับรูปแบบการให้บริการ เทคโนโลยี และนวัตกรรมของการประกอบธุรกิจปัจจัยชำระเงินต่างประเทศ และเพิ่มเติมลักษณะต้องห้ามของกรรมการหรือผู้ซึ่งมีอำนาจในการจัดการ รวมถึงผู้ถือหุ้นรายใหญ่ของผู้ประกอบธุรกิจเกี่ยวกับปัจจัยชำระเงินต่างประเทศ เพื่อให้มีการดำเนินงานที่สอดคล้องกับ Good Governance และมาตรฐานสากลที่เกี่ยวกับการป้องกันและปราบปรามการฟอกเงินและการก่อการร้าย

จึงเรียนมาเพื่อโปรดนำกราบเรียนนายกรัฐมนตรีเพื่อเสนอคณะรัฐมนตรีพิจารณาให้ความเห็นชอบต่อไป

ขอแสดงความนับถือ

(นายอาคม เติมพิทยาไพสิฐ)
รัฐมนตรีว่าการกระทรวงการคลัง

สำนักงานเศรษฐกิจการคลัง
สำนักนโยบายระบบการเงินและสถาบันการเงิน
โทร. ๐ ๒๒๗๓ ๙๐๒๐ ต่อ ๓๒๓๘
โทรสาร ๐ ๒๖๑๘ ๓๓๖๖ ไปรษณีย์อิเล็กทรอนิกส์ sirada.fpo@gmail.com